

کد خبر ۲۳۷۹۴۴

۲۹ بهمن ۱۳۹۶ - ۰۹:۱۵

اخبار سلامت / اخبار سلامت اجتماعی

<https://salamatnews.com/x۴۳۷۲>

در سمینار کودک آزاری در سکونتگاه‌های فقیرنشین مطرح شد

جولان کودک آزاران در حاشیه شهرها

آمار هر روز شمار زیادی از کودکان بدسرپرست یا بی‌سرپرست در حاشیه شهرها در معرض این آسیب قرار دارند.

سلامت نیوز: در میان اخباری که هر روز صفحات حوادث نشریات را پر می‌کند، گزارش‌های مربوط به کودک آزاری، از تکان دهنده‌ترین فجایعی است که می‌خوانیم و در موردش می‌شنویم. اما همه اینها تنها بخش کوچکی از مصائبی است که به کودکان آسیب می‌زند و مثل خبر تجاوز و قتل آتنای ۷ساله و اهورای دو ساله رسانه‌ای نمی‌شود و احساسات عمومی را تحریک نمی‌کند.

به گزارش سلامت نیوز، وقایع اتفاقیه نوشت: در این میان بسیاری گمان می‌کنند مجازات تعداد محدودی از مرتکبان این فجایا و رسانه‌ای شدن آن، در بهبود اوضاع فعلی و کاهش آمار موارد کودک آزاری تاثیر نمی‌گذارد و هنوز کودکان به‌عنوان بی‌اطلاعات‌ترین و آسیب‌پذیرترین قشر جامعه در معرض انواع آسیب‌های روانی، جسمی و... هستند. آمار هر روز شمار زیادی از کودکان بدسرپرست یا بی‌سرپرست در حاشیه شهرها در معرض این آسیب قرار دارند. دیروز انجمن دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران با کمک جمعیت امام علی(ع) نخستین روز از سمینار دو روزه «مبارزه با کودک آزاری» را در دانشکده داروسازی دانشگاه تهران برگزار کرد. در این سمینار کودک آزاری و موانع مقابله با آن از ابعاد مختلف مورد بررسی قرار گرفت و نتایج پژوهش میدانی جمعیت امام علی(ع) در زمینه کودک آزاری در سکونتگاه‌های فقیرنشین در این سمینار ارائه شد.

وضعیت خطرناک کودکان حاشیه‌نشین

زهرا رحیمی، مدیر عامل جمعیت امام علی(ع) نخستین سخنران در سمینار کودک آزاری در مناطق حاشیه‌نشین بود که به وضعیت نامطلوب و خطرناک کودکان در مناطق حاشیه‌نشین اشاره کرد و گفت: «بررسی روی هزار و ۱۷۵ مورد کودک آزاری نشان می‌دهد که کودکان در مناطق حاشیه‌نشین در خانه‌ها مورد آزار جنسی قرار می‌گیرند و کودکان آزاران به راحتی در این مناطق تردد می‌کنند. کودکان در این مناطق امنیت ندارند. فقط اتفاقی مانند حوادث رخ داده برای بنیتا و آتنا، اذهان عمومی را به خود جلب می‌کند اما بعد فراموش می‌شود. او از کودکانی در مناطق حاشیه‌نشین یاد می‌کند که از والدین خود توقع غذا، مسکن، آموزش و پول تو جیبی ندارند و فقط می‌خواهند یک روز کمتر کتک بخورند و کمتر مورد ناسزا و تحقیر قرار بگیرند. کودک آزاری در مناطق حاشیه‌نشین، شدید و پیچیده است تا حدی که کودک فال‌فروش و کتک‌خورده را جزو کودکان آزار دیده حساب نکردیم. مدیرعامل جمعیت امام علی(ع) نسبت به این مسئله هشدار داد که آسیب‌های اجتماعی در مناطق حاشیه‌نشین به تدریج وارد جامعه خواهد شد. این درحالی است که لایحه حمایت از کودکان و نوجوانان اکنون در قفسه کمیسیون‌های مختلف مجلس، خاک می‌خورد».

رئیس موسسه تحقیقات علم جزا و جرم‌شناسی دانشگاه تهران: باید به ریشه‌های کودک آزاری توجه شود

در ادامه این سمینار فیروز محمودی جانکی، رئیس موسسه تحقیقات علم جزا و جرم‌شناسی دانشگاه تهران با بیان اینکه مناطق حاشیه‌ای در اولویت برنامه‌ریزی قرار ندارند، گفت: «بزه‌دیدگی کودکان در این مناطق ناشی از ساختار مناطق فقیرنشین، و شرایط اجتماعی و اقتصادی آنها است. او لایحه حمایت از کودکان و نوجوانان را برای این مناطق بی‌فایده دانست و گفت: این لایحه تنها به بخشی که در آسیب‌های اجتماعی سقوط کرده‌اند کمک می‌کند، این درحالی است که با توجه به افزایش جمعیتی که به این مناطق وارد می‌شود شمار زیادی در معرض این آسیب قرار دارند».

او با بیان اینکه برخورد با کودک آزاری بر زمان وقوع حوادث و برانگیختن احساسات متمرکز شده است، گفت: «موضوع کودک آزاری در قوانین کیفری ما وجود دارد و تحقیقات دانشگاهی گاهی بر تشدید مجازات‌ها تاکید دارند درحالی‌که این اقدامات مشکلی را حل نمی‌کند. این درحالی است که جامعه ما باید با علائم و نشانه‌های آسیب پیش از وقوع آن آشنا شود».

مظفرالوندی، دبیر سابق مرجع ملی حقوق کودک: تنها قوانین کیفری کافی نیست

در ادامه این سمینار پنا حقوقی مظفر الوندی، دبیر سابق مرجع ملی حقوق کودک با اشاره به اینکه بحث کودک آزاری صرفاً با قوانین کیفری رفع نمی‌شود، گفت: «در حال حاضر هم اجرای قوانین کیفری در این زمینه خیلی سازوکار اجرایی مشخصی ندارد. سازمان‌های غیردولتی، در مواجهه با

موارد کودک‌آزاری ابزار اجرایی لازم را ندارد. مثلاً اگر کودک‌آزاری از سوی پدر صورت گیرد، قوانینی هست که پدر را معاف از مجازات می‌کند». او همچنین تأکید کرد که در لایحه فعلی حمایت از حقوق کودک باید مشکل سن کیفری کودکان صراحتاً حل شود. مظفر الوندی در ادامه صحبت‌هایش در این پنل حقوقی به رسمیت نشناختن حاشیه‌ها اشاره کرد و گفت: «خود حاشیه با تمام متعلقاتش باید پذیرفته شود و سپس مداخلات شروع شود. مداخله برای کودک‌آزاری باید حتماً از محل آن شروع شود. نقش سمن‌ها خیلی مهم است. جمعیت امام‌علی(ع) در بدترین نقطه محله‌ها دفتر ایجاد کرده، به‌همین دلیل موفق است و نظرات عینی و ملموسی دارد. ولی اگر از دور برای این مناطق تصمیم‌گیری کنیم راه را کاملاً اشتباه رفته‌ایم. در حال حاضر نیز شاهدیم که نهادها و سازمان‌های رسمی در مناطق حاشیه دفتر نمی‌زنند و این خود ضعف است».

زینالی، استاد دانشگاه بهزیستی: برآوردی نسبت به کودک‌آزاری نداریم

امیرحمزه زینالی، استاد دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی نیز در پنل حقوقی سمینار کودک‌آزاری در سکونتگاه‌های فقیرنشین گفت: «مشکل کشور ما این است که هنوز یک علت‌شناسی و برآورد جامع و ملی در سطح کشور در حوزه کودک‌آزاری نداریم. او ادامه داد: موضوع کودک‌آزاری در این سکونتگاه‌ها را نمی‌توان جدا از موضوع جامعه دید. ایجاد این سکونتگاه‌ها، نتیجه فساد مالی و اداری و ساختارهای غلط و... است. یکسری در جامعه روزبه‌روز به سمت فقر و حاشیه‌نشینی پرتاب می‌شوند که نتیجه بی‌کفایتی و برنامه‌ریزی غلط دولت‌ها است. باید دید چرا یک عده در این سکونتگاه‌ها سکنی گزیدند». او با اشاره به اینکه در لایحه حمایت از این کودکان سعی شده تا مشکلات مددکاران اجتماعی حل شود، گفت: «در این لایحه به مددکاران عنوان ضابط اجتماعی داده شده که پشتوانه و اختیارات داشته باشند. این در حالی است که در قوانین اساسی اکثر کشورها اصل حمایت ویژه از کودکان وجود دارد». به گفته زینالی، «مبنای توسعه یک کشور، کودکان برخوردار از رفاه و دارای سلامت روانی و جسمی است. از طرفی کودکان سخنگو ندارند، نمی‌توانند کمپین بزنند یا نیازهایشان را فریاد بزنند. ولی اصل حمایت ویژه ایجاب می‌کند که کودکان در اولویت قرار گیرند».

محمدجواد فتحی، نماینده مجلس شورای اسلامی: ضربه به لایحه حقوق کودکان از چند مرجعی

در پنل حقوقی، محمدجواد فتحی، نماینده مجلس شورای اسلامی نیز در مورد لایحه حقوق کودک صحبت‌های کرد. او با اشاره به اینکه وقتی امور به چند مرجع سپرده می‌شود، بودجه هدر می‌رود، مسئولیت‌پذیری نیست، برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری‌ها متفاوت است و در نهایت هم پاسخگویی وجود ندارد، گفت: «حمایت از سازمان‌های مردم‌نهاد مسئله مهمی برای مقابله با آسیب‌هاست. او بیان کرد: در سال ۹۰، لایحه حمایت از کودکان و نوجوانان به مجلس رفت و تا سال جاری مسکوت باقی ماند. اکنون در کمیسیون مجلس کار تهیه و تنظیم این لایحه به اتمام رسیده است. یکی از بندهای این لایحه، تشکیل دفتر حمایت از اطفال در دستگاه قضایی است که من با تشکیل آن در قوه قضاییه مخالفم و باید این دفتر در یکی از دستگاه‌های غیرقضایی تشکیل شود. چون اولاً مواجهه در این موارد نباید تنها کیفری باشد. به‌علاوه، مواردی ذکر شده که جزو وظایف دادستان نیست. فتحی ادامه داد: مجلس باید به نظر تخصصی کمیسیون اعتماد کند و رای دهد تا قانون خوبی داشته باشیم».

پژوهش میدانی در مورد کودک‌آزاری

کودک‌آزاری در اشکال مختلف خودش - جسمی، جنسی، روحی و غفلت- پدیده‌ای است که در هر گوشه‌ای از گستره جهان وجود دارد. ضعف کودکان در مراقبت از خود و آسیب‌پذیر بودن آنها باعث می‌شود به راحتی قربانی آزارگران شوند. ناتوانی کودکان در ابراز آزار دیدن نیز به‌دلیلی مضاعف در گسترش یافتن پدیده کودک‌آزاری بدل شده است. آمار منتشرشده توسط مدیرکل سازمان بهزیستی استان تهران بیش از ۲۴۰۰ مورد کودک‌آزاری در سال ۹۵ گزارش شده است.

از طرفی گزارش‌های دریافت شده توسط دفاتر جمعیت امام علی (ع) در سکونتگاه‌های غیررسمی کل کشور حاکی از آن است که بروز آسیب در محلات معضل‌خیز کشور نمایان‌تر است. براساس این پژوهش در سکونتگاه‌های غیررسمی به دلایلی از جمله: نابسامان بودن خانواده‌ها که گاه به ناتوانی خانواده در دفاع از کودک در برابر آزارگر می‌انجامد و گاه خود خانواده را به آزارگر تبدیل می‌کند، جرم‌خیز بودن محلات که کودکان را در معرض اشخاص دارای شخصیت مجرمانه و نامتعادل قرار می‌دهد، فقر اقتصادی و پدیده‌هایی مانند کار کودک که به آسیب‌پذیری بیشتر کودک می‌انجامد، ضعف بازوهای قانون در این مناطق و بی‌پاسخ ماندن آزارها و...، آسیب‌پذیری بیشتر این قشر به دلیل عدم حمایت اجتماعی و قانونی، تعصبات و نگرش‌های فرهنگی حاکم، عدم طرح مسئله توسط خانواده‌ها به‌ویژه مهاجران، خلأهای آموزشی و عادی شمردن مسئله که حتی در مواردی به‌عنوان تنبیه تلقی شده، توزیع و مصرف گسترده موادمخدر صنعتی به‌ویژه شیشه؛ کودک‌آزاری شیوع بیشتری نسبت به دیگر مناطق یافته و دارای الگوهای متفاوت و متنوع‌تری نسبت به دیگر محلات است.

در پژوهش میدانی جمعیت امام علی ۷۷۱ کودک بررسی شدند که شامل ۱۱۷۵ مورد کودک‌آزاری جسمی، جنسی و غفلت است. نتایج تحقیق کمی پژوهش میدانی جمعیت امام علی که در مدت ۶ ماه صورت گرفت، در سمینار کودک‌آزاری در سکونتگاه‌های فقیرنشین ارائه شد. در پژوهش میدانی جمعیت امام علی مشاهده شد که درصد قابل‌ملاحظه‌ای از والدین کودکان آزرده، اعتیاد به موادمخدر صنعتی، سنتی و مشروبات الکلی داشته‌اند.